

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2199

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Antun Palarić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan i Josip Leko, članovi Vijeća, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnio Šimun Rančić iz Makarske, na sjednici održanoj 5. listopada 2016. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski sud u Splitu, Stalna služba u Sinju dužan je dostaviti podnositelju rješenje Županijskog suda u Splitu broj: Gžx-213/11 od 15. ožujka 2012. u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod poslovnim brojem I-403/79 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od osam (8) dana, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Šimunu Rančiću iz Makarske, Petra Krešimira IV 42, Makarska, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava iz članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 13.300,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Šimun Rančić iz Makarske (u daljnjem tekstu: podnositelj) podnio je 15. travnja 2013. ustavnu tužbu smatrajući da mu je zbog dugotrajnosti postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Splitu, Stalnoj službi u Sinju povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

2. Podnositelj je podnio ustavnu tužbu zbog dugotrajnosti ovršnog (tada izvršnog) postupka koji se u trenutku podnošenja zahtjeva vodio pod brojem I-403/79.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Ustavni sud je u postupku pokrenutom ustavnom tužbom, primjenom članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), na temelju navoda ustavne tužbe i uvida u spis Općinskog suda u Sinju broj: I-403/79, utvrdio sljedeće pravno relevantne činjenice za odlučivanje o povredi ustavnog prava podnositelja zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava.

3.1. Na temelju pravomoćne i izvršne presude Općinskog suda u Sinju broj: P-595/78 ovrhovoditelj Mate Rančić (otac podnositelja ustavne tužbe) je zajedno s Nikolom Rančićem 23. listopada 1979. podnio prijedlog za izvršenje »opisom nekretnina« i diobom pojedinih čestica zemlje prema prijedlogu, radi razvrgnuća zajednice nekretnina.

Podnositelj je kao ovrhovoditelj u postupku pred redovnim sudom, stupio na mjesto pok. oca ovrhovoditelja Mate Rančića zajedno sa sestrom i zakonskom nasljednicom, Draženom Jurčević, dana 9. ožujka 1998., što je konstatirano na zapisnik na L 35. spisa Općinskog suda u Sinju broj: I-403/79.

Radi povrede suđenja u razumnom roku, podnositelj je 2. studenoga 2005. podnio prvu ustavnu tužbu radi duljine ovršnog postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Sinju pod poslovnim brojem I-403/79, smatrajući da mu je povrijeđeno ustavno pravo na donošenje sudske odluke u razumnom roku.

Spis do donošenja prve ustavnosudske odluke broj: U-III-A-4444/2005 nije upućen Županijskom sudu u Splitu radi odlučivanja o žalbi, jer nije izvršena dostava rješenja od 23. kolovoza 2005. diplomatskim putem za jednog od ovršenika s prebivalištem u inozemstvu.

Ustavni sud je naposljetku odlukom broj: U-III-A-4444/2005 od 9. srpnja 2009. usvojio ustavnu tužbu i odredio primjerenu naknadu podnositeljima zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u iznosu od po 20.900,00 kuna.

3.2. Od donošenja odluke Ustavnog suda koja je u spis Općinskog suda u Sinju zaprimljena 20. srpnja 2009. pa do podnošenja ustavne tužbe, uočena je korespondencija prvostupanjskog suda s Ministarstvom pravosuđa vezana uz dostavu rješenja diplomatskim putem, potom jedno rješenje od 21. srpnja 2008. o ispravku rješenja broj: I-403/79 od 23. kolovoza 2005., rješenje o obustavi ovršnog postupka od 23. kolovoza 2005., a zadnja radnja u sudskom spisu je rješenje Županijskog suda u Splitu broj: Gžx-213/11 od 15. ožujka 2012. kojim je odbijena žalba podnositelja kao ovrhovoditelja i potvrđeno je prvostupanjsko rješenje kojim je ovrha obustavljena. Ovrha je obustavljena jer ovrhovoditelji nisu predujmili troškove ovrhe provođenje očevida po sudskim vještacima (članak 14. stavak 2. Ovršnog zakona, »Narodne novine« broj 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05. i 121/05.).

Postupak se gotovo cijelo vrijeme vodio pred Županijskim sudom u Splitu koji je odluku o žalbi donio gotovo tri godine nakon odluke Ustavnog suda navedene u točki 3. obrazloženja ove odluke, dok je drugostupanjsko rješenje sukladno zakonskim propisima strankama trebao dostaviti prvostupanjski sud – Općinski sud u Splitu, Stalna služba u Sinju – koji to do danas nije učinio u odnosu na podnositelja.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-III-V-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.; u daljnjem tekstu: ZIDZoSud:153/09).

U rješenju broj: U-III-A-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud:28/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud:28/13 do danas je izmijenjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.). Tekst Zakona o sudovima koji je danas na snazi u ovoj se odluci skraćeno označava kraticom: ZoSud:28/13-33/15.

U nastavku se daje kratki pregled relevantnih zakonodavnih razdoblja.

1) Zakonodavna razdoblja od 2002. do 2013.

5. Od 15. ožujka 2002., to jest od stupanja na snagu Ustavnog zakona o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 29/02.), Ustavni sud bio je nadležan u prvom i posljednjem stupnju za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, a ustavna tužba bila je jedino pravno sredstvo u Republici Hrvatskoj za zaštitu tog prava.

6. Stupanjem na snagu Zakona o sudovima 29. prosinca 2005. (»Narodne novine« broj 150/05.; u daljnjem tekstu: ZoSud:150/05) u domaći pravni poredak uvedeno je novo pravno sredstvo za zaštitu navedenog prava: zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 27. i 28. ZoSud-a:150/05). O tom je zahtjevu odlučivao neposredno viši sud, a protiv prvostupanjskog rješenja mogla se podnijeti žalba Vrhovnom sudu.

Protiv rješenja Vrhovnog suda mogla se podnijeti ustavna tužba.

7. Člankom 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.; u daljnjem tekstu: ZIZoSud:153/09) izmijenjen je članak 28. ZoSud-a:150/05. Novim stavcima 5. i 6. članka 28. ZoSud-a:150/05-153/09 uvedeno je novo pravno sredstvo protiv rješenja Vrhovnog suda: žalba tročlanom vijeću Vrhovnog suda. Time je u pravni poredak uveden još jedan institucionalni stupanj zaštite prava na suđenje u razumnom roku.

8. Zaključno, od kraja 2005. do kraja 2009. taj se postupak odvijao u najmanje dva stupnja pred nadležnim redovnim i specijaliziranim sudovima Republike Hrvatske, pri čemu je protiv rješenja Vrhovnog suda bila na raspolaganju ustavna tužba.